

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A6-0063/2004

3.12.2004

MIETINTÖ

komission suosituksesta ja määräaikaiskertomuksesta vuodelta 2004 Turkin edistymisestä liittymisvalmisteluissa
(KOM(2004)0656 – C6-0148/2004 –2004/2182(INI))

Ulkoasiainvaliokunta

Esittelijä: Camiel Eurlings

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	4
BUDJETTIVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	16
ASIAN KÄSITTELY	19

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission suosituksesta ja määräaikaiskertomuksesta vuodelta 2004 Turkin edistymisestä liittymisvalmisteluissa (KOM(2004)0656 – C6-0148/2004 – 2004/2182(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission 6. lokakuuta 2004 antaman suosituksen ja määräaikaiskertomuksen Turkin edistymisestä liittymisneuvotteluissa (KOM(2004)0656 – C6-0148/2004)¹,
 - ottaa huomioon 1. huhtikuuta 2004 antamansa päätöslauselman komission määräaikaiskertomuksesta vuodelta 2003 Turkin edistymisestä liittymisvalmisteluissa ja 18. kesäkuuta 1987 – 1. huhtikuuta 2004 antamansa aiemmat päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston kokouksissa (Kööpenhamina 21.–22. kesäkuuta 1993, Helsinki 10.–11. joulukuuta 1999, Kööpenhamina 12.–13. joulukuuta 2002, Thessaloniki 19.–20. kesäkuuta 2003 ja Bryssel 12.–13. joulukuuta 2003) tehdyt päätelmät,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön ja budjettivaliokunnan lausunnon (A6-0063/2004),
- A. ottaa huomioon, että komission päätelmien mukaan Turkki on täyttänyt Kööpenhaminan poliittiset kriteerit riittävässä määrin ja että komissio on suositellut liittymisneuvottelujen käynnistämistä,
- B. toteaa Eurooppa-neuvoston päättäneen vuonna 2002, että jos Turkki täyttää Kööpenhaminan poliittiset kriteerit, Euroopan unioni aloittaa liittymisneuvottelut viipymättä,
- C. ottaa huomioon, että Turkki on lähentänyt merkittävästi lainsäädäntöään ja instituutioitaan eurooppalaisten standardien mukaisiksi etenkin vuoden 2002 vaalien jälkeen,
- D. ottaa huomioon, että komissio ilmoittaa Turkin liittymisen poikkeavan aiemmista laajentumisista, kun otetaan huomioon Turkin väestömäärän, maan koon, maantieteellisen sijainnin sekä talous-, turvallisuus- ja sotilasvoimapotentialin yhteisvaikutus,
- E. katsoo, että demokraattinen ja taloudellisesti vakaa Turkki hyödyttäisi huomattavasti koko Eurooppaa,
- F. muistuttaa Helsingin ja Kööpenhaminan Eurooppa-neuvoston päätelmistä, joissa tunnustettiin avoimesti Turkin poliittinen tahto kuulua Euroopan unioniin ja ilmaistiin selvästi sille kuuluva oikeus olla täysivaltainen jäsenhdokasvaltio,

¹ Ei vielä julkaistu EUVL:ssä.

- G. ottaa huomioon, että komissio ehdottaa liittymisneuvotteluja varten kolmeen pilariin perustuvaa strategiaa, jonka ensimmäinen pilari koskee yhteistyötä Turkin uudistusprosessin vahvistamiseksi ja tukemiseksi, toinen hallitustenvälisen konferenssin yhteydessä käytävien liittymisneuvottelujen toteuttamisen erityisehtoja, jolloin päätökset edellyttävät yksimielisyyttä (neuvottelulukujen avaamista ja sulkemista koskevat kriteerit sekä mahdollisuus sisällyttää liittymissopimukseen pitkiä siirtymäkausia, työntekijöiden vapaan liikkuvuuden, maatalouden sekä rakennepolitiikan (koheesiorahastojen) toteuttamisen aloilla, erityisjärjestelyjä ja pysyviä turvalausekkeita) ja kolmas poliittisen ja kulttuurillisen vuoropuhelun merkittävää vahvistamista EU:n jäsenvaltioiden ja Turkin kansalaisten lähentämiseksi,
- H. ottaa huomioon, ettei komissio ole ehdottanut mitään tiettyä päivämäärää liittymisneuvottelujen käynnistämiseksi, ja että se on ilmoittanut, ettei neuvotteluprosessilla ole takarajaa eikä sen tuloksia voida taata etukäteen,
- I. ottaa huomioon, että komission mukaan uudistusprosessin, ja etenkin perusvapauksien toteutumisen, peruuttamattomuus on vahvistettava pidemmällä aikavälillä,
- J. ottaa huomioon, että komissio on ilmoittanut, että EU:n ja Turkin suhteiden yhteydessä on varmistettava, että Turkki nivoutuu edelleen Euroopan rakenteisiin riippumatta neuvottelutuloksesta tai sitä seuraavasta ratifiointiprosessista,
- K. ottaa huomioon, että komissio ehdottaa liittymiskumppanuuden uudelleenarviointia keväällä 2005 ja esittää vuoden 2005 lopusta alkaen vuosittain yleisarvion siitä, millä tavoin poliittiset uudistukset on saatu vakiinnutettua ja laajennettua,
- L. ottaa huomioon, että komissio suosittelee Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisesti neuvostolle – joka päättää asiasta määräenemmistöllä – neuvottelujen keskeyttämistä, jos vapauden, demokratian, ihmisoikeuksien kunnioittamisen, perusvapauksien ja oikeusvaltion periaatteita rikotaan vakavasti ja jatkuvasti,
- M. ottaa huomioon komission ilmoituksen, että EU:n on määritettävä vuonna 2014 käynnistyvän kauden rahoitusnäkökulmat ennen kuin neuvottelut voidaan saattaa päätökseen,
- N. katsoo, että Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2003¹ antamassa julistuksessa täsmennetään, että "unionin kyky ottaa jäseneksi uusia valtioita säilyttäen samalla Euroopan yhdentymisen eteneminen on myös tärkeä näkökohta, joka on sekä unionin että ehdokasvaltioiden etujen mukaista",
- O. ottaa huomioon, että komission Turkin jäsenyyden vaikutuksista teettämässä tutkimuksessa todetaan, että liittyminen edellyttää välttämättä EU:n politiikan huomattavaa uudistamista monella alalla,

¹ Kääntäjän huomautus: lainaus Kööpenhaminan Eurooppa-neuvoston puheenjohtajavaltion päätelmästä, kesäkuu 1993.

- P. ottaa huomioon, että Turkin hallitus on yhteistyössä parlamentin kanssa hyväksynyt ja pannut viime vuosina toimeen merkittäviä perustuslakia ja muuta lainsäädäntöä koskevia muutoksia,
- Q. katsoo, että liittymisneuvottelujen käynnistämisen olisi merkittävä, että poliittiset kriteerit on täytetty ja että Euroopan unioni (EU) pystyy ottamaan Turkin jäsenekseen pysäyttämättä Euroopan yhdentymisen etenemistä ja että Kööpenhaminan "kaikkien kriteerien" täyttäminen on unioniin liittymisen perusta,
- R. toteaa, että Kööpenhaminan kriteereihin kuuluu myös se, että "unioni pystyy ottamaan uusia jäseniä pysäyttämättä Euroopan yhdentymisen etenemistä",
- S. ottaa huomioon, että uusi rikoslaki ja väliasteen vetoomustuomioistuimia koskeva laki ovat tulleet voimaan 12. lokakuuta 2004 ja 7. lokakuuta 2004, kun taas yhdistymisvapautta koskevaa lakia, päätöstä rikosoikeudellista menettelyä koskevasta laista ja rangaistusten ja muiden toimien täytäntöönpanoa koskevaa lainsäädäntöä ei ole vielä hyväksytty,
- T. ottaa huomioon, että vuosien 2001 ja 2004 kahteen perustuslakien uudistuspakettiin sisältyvistä tärkeistä muutoksista huolimatta Turkki soveltaa edelleen vuonna 1982 hyväksyttyä perustuslakia,
- U. ottaa huomioon, että sotilasalan menoihin sovellettava täysi parlamentaarinen valvonta ja tilintarkastustoiminta on varmistettava käytännössä hyväksytyjen uudistusten perusteella,
- V. ottaa huomioon, että Turkin hallintoelimille ja ihmisoikeusjärjestöille on raportoitu sadoista kidutustapauksista vuosina 2003 ja 2004 ja että EU:n jäsenvaltiot hyväksyivät vuonna 2003 yli 2000 Turkin kansalaisten jättämää turvapaikkahakemusta,
- W. ottaa huomioon, että komissio korostaa, että lainsäädäntö- ja täytäntöönpanotoimia, etenkin kidutuksen ja huonon kohtelun torjunnassa sovellettavaa nollatoleranssikäytännettä, on vakiinnutettava ja laajennettava, ja ilmaisunvapautta, lehdistönvapautta, uskonnonvapautta, naisten oikeuksia, lasten oikeuksia ja lapsityövoiman käytön kieltämistä sekä kansainvälisen työjärjestön (ILO) normeja koskevat määräykset on pantava täytäntöön,
- X. katsoo, että laajamittaisen uudistusohjelman toteuttamisesta huolimatta koulutus- ja ammattikoulutusjärjestelmässä on edelleen puutteita, ja koulutustarjontaa sekä koulunkäyntiastetta on parannettava heikoimmassa asemassa olevilla alueilla erityisesti tyttöjen osalta,
- Y. katsoo, että Turkin pitäisi jatkaa uskonnonvapautteen liittyvää uudistusta kaikkien uskonnollisten yhteisöjen ja vähemmistöjen yhtäläisen kohtelun takaamiseksi nopeasti esim. omistusoikeuksien, oikeudellisen aseman, koulujen ja sisäisen hallinnon, ympäristösuunnittelua koskevien sääntöjen ja papiston koulutuksen yhteydessä,
- Z. ottaa huomioon, ettei kreikkalais-ortodoksien Heybeliadan (Halki) seminaaria ole avattu uudelleen Euroopan parlamentin Turkin viranomaisille esittämistä pyynnöistä huolimatta,

- AA. katsoo, että maan kaakkoisosan paikallisväestön taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia tarpeita varten kehitettävä yhdenmukainen strategia on vielä hyväksyttävä ja että kylävahtijärjestelmä sekä aineellisen avun puute rajoittavat ja haittaavat maan sisällä karkotettujen palaamista maan kaakkoisosiin,
- BB. ottaa huomioon, että Turkin on vielä pantava täytäntöön Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätökset, joiden toteuttaminen on vielä kesken mukaan lukien omistusoikeuden palauttaminen Loizidoun tapauksessa ja tuomioistuimen päätös asiassa Kypros vastaan Turkki,
- CC. panee merkille, että Leyla Zana ja hänen kollegansa on vihdoin vapautettu epäoikeudenmukaisesta vankeudesta ja että he työskentelevät nyt saadakseen kurdit yhä voimakkaammin mukaan Turkin poliittisen elämän valtavirtaan,
- DD. panee merkille, että Leyla Zana ja kurdien poliittiset puolueet, kaikkia uskonuuntia edustavat Turkin kristityt (roomalaiskatoliset mukaan lukien) sekä Turkin ihmisoikeusjärjestöt pitävät kaikki EU:n jäsenyysneuvottelujen aloittamista hyvin myönteisenä,
- EE. ottaa huomioon, etteivät Turkin viranomaiset ole vieläkään avanneet uudelleen Turkin ja Armenian välistä rajaa ja että ne ovat siten hukanneet mahdollisuuden edistää hyviä naapuruussuhteita Armeniaan,
- FF. katsoo, että armenialaisten kansallisen hautamuistomerkin avaaminen pyhiinvaeltajille Pohjois-Anatoliassa, vähemmistökielten, kuten kurdin ja armenian, käyttöön kohdistuneen kiellon kumoaminen sekä turkkilaisten historiantutkijoiden merkittävä kansanmurhaa koskeva työ ja valtiollisten suhteiden solmiminen uudelleen Armenian tasavallan kanssa ovat oleellisia edistysaskelia, mutta on edelleen välttämätöntä mennä asiassa loppuun asti ja etenkin avattava Turkin ja Armenian välinen raja,
- GG. ottaa laajemman Kyproksen kysymyksen yhteydessä huomioon, että kansainvälinen yhteisö on edelleen huolissaan siitä, että Turkki ei ole tunnustanut Kyproksen tasavaltaa ja että Pohjois-Kyproksessa on edelleen yli 30 000 hengen vahvuiset turkkilaisjoukot,
- HH. katsoo, että jatkamalla demokratisointiprosessia ja sosio-ekonomisia uudistuksia Turkilla saattaa olla:
- huomattava rooli tietyissä kansainvälisissä kysymyksissä (energia, vesivarat, liikenne, rajavalvonta, terrorismin torjunta),
 - myönteinen vaikutus maallistuneiden demokraattisten valtioiden kehittymiselle islamilaiseen maailmaan vastapainoksi uskonnolliselle fundamentalismille,
 - myönteinen vaikutus EU:n ulkopoliittikan saavutuksiin monilla potentiaalisesti epävakailta naapurialueilla kuten Välimeren alue, Lähi-itä, Kaukasus ja Keski-Aasia,

1. pitää Turkin poliittista uudistusprosessia sekä hyväksytyjä perustuslain ja lainsäädännön muutoksia myönteisinä; pitää myönteisenä myös näiden uudistusten toteuttamisessa saavutettua edistystä sen jälkeen, kun Euroopan parlamentti hyväksyi 5. kesäkuuta 2003 päätöslauselman Turkin edistymisestä liittymisvalmisteluissa¹; katsoo kuitenkin, että Turkin viranomaisten on edelleen hyväksyttävä ja pantava täytäntöön lisä uudistuksia ja toteutettava nykyiset uudistukset täyttääkseen poliittiset kriteerit täysimääräisesti;
2. pitää myönteisenä, että Turkin viranomaiset ovat toteuttaneet vaikuttavia toimia lähentääkseen maansa lainsäädäntöä ja instituutioita eurooppalaisten standardien mukaisiksi;
3. pitää myönteisenä Turkin talouden myönteistä kehitystä, mikä heijastuu ennen kaikkea makrotaloudellisten vaihtelujen vähenemisenä ja korkeampina kasvuprosentteina;
4. pitää myönteisenä, että Turkin hallitus ja maan kansalaisten valitsemien edustajien selvä enemmistö osoittavat edelleen selkeän motivaationsa ja poliittisen tahtonsa lähentyä Euroopan unioniin; pitää myönteisenä myös mielipidetiedusteluissa saavutettuja erinomaisia tuloksia;
5. panee tyytyväisenä merkille, että Turkki on viime vuosien aikana täyttänyt useita Euroopan parlamentin päätöslauselmissa olleita suosituksia ja vaatimuksia, ja etenkin lakkauttanut kuolemanrangaistuksen täydellisesti, laajentanut merkittäviä perusoikeuksia ja -vapauksia, vähentänyt kansallisen turvallisuusneuvoston asemaa sekä lakkauttanut maan kaakkoisosaan julistetun hätätilan noudattaen siten lukuisia parlamentin päätöslauselmiin sisältyneitä suosituksia; pahoittelee kuitenkin varauksia, jotka esitettiin liittyen kansalais- ja poliittisia oikeuksia koskevaan yleissopimukseen sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevaan yleissopimukseen;
6. tunnustaa, että Turkin viranomaisten tekemät uudistukset ovat voimistaneet kansalaisjärjestöjen toimintaa, erityisesti ihmisoikeuksien edistämisessä, pyytää hallitusta lisäämään ponnistuksia ihmisoikeusaktivistien ja ihmisoikeusjärjestöjen pelottelun ja ahdistelun lopettamiseksi;
7. pitää erityisen myönteisenä, että rikosoikeudellisen menettelyn uudistaminen on toteutettu, mikä on vahvistanut puolustuksen oikeuksia; katsoo kuitenkin, että Turkin uuden rikoslain 305 artikla, jonka mukaan rangaistavia ovat väitetyt "tärkeisiin kansallisiin etuihin kohdistuvat uhat", ja sen perustelut, jotka kohdistuvat ilmaisunvapautteen erityisesti Kyproksen ja Armenian kysymysten suhteen, on vastoin ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevaa vuonna 1950 tehtyä yleissopimusta; kehottaa siksi kumoamaan artiklan;
8. pitää myönteisenä, että Leyla Zana ja hänen kollegansa entisestä demokraatiapuolueesta (DEP) on vapautettu, ja vaatii kaikille väkivallattomista mielipiteenilmauksista Turkissa vangituille henkilöille uutta oikeudenkäyntiä ja välitöntä vapauttamista;

¹ P5_TA(2003)0265

9. pitää myönteisenä, että Turkin hallitus on muuttanut lainsäädäntöä siten, että koulut voivat antaa opetusta muulla äidinkielellä kuin turkiksi (kurdikieli, tšerkessin kieli, armenia, jne.), tiedotusvälineet voivat lähettää ohjelmia muilla kielillä ja voidaan perustaa ja ylläpitää muunkielisiä asemia; kehottaa Turkin viranomaisia poistamaan kaikki loputkin rajoitukset, jotka koskevat vähemmistökielillä tarjottavia lähetyksiä ja opetusta;
10. kehottaa Turkkia voimakkaasti laajentamaan tällaisia lainsäädännöllisiä muutoksia ja niiden toimeenpanoa käytännössä muiden kuin muslimivähemmistöjen (kuten kreikkalaisten, armenialaisten, juutalaisten ja assyrialaiden) koulutukseen ja tiedotusvälineiden ohjelmiin;
11. kehottaa Turkkia parantamaan etnisten ja uskonnollisten vähemmistöjensä kuvaa merkittävästi esimerkiksi korostamalla niiden panosta maan kulttuuriperinnön kannalta; pyytää Turkin viranomaisia erityisesti harkitsemaan mahdollisuutta sisällyttää Unescon maailmanperintöluetteloon joitakin niihin liittyvistä erityiskohteista, kuten Hasankeyf, Ani, Zeugma ja Aghtamar;
12. kehottaa Turkin viranomaisia soveltamaan täydellistä nollatoleranssia poistaakseen kidutuksen täydellisesti kaikentasoisena ja kaikissa muodoissaan, koska Turkin hallituksen elimille ja ihmisoikeusjärjestöille raportoidaan edelleen kidutustapauksista eikä nollatoleranssia sovelleta riittävästi;
13. ehdottaa Turkin hallitukselle, että se rikosprosessioikeuden uudistuksen yhteydessä poistaa rajoituksia koskevan säännön kaikkien rikosasioiden osalta, kun oikeudenkäynti aloitetaan; kehottaa Turkin oikeusjärjestelmää ja erityisesti syyttäjiä keskittymään väitettyihin kidutustapauksiin, koska tällä hetkellä käynnissä on vain harvojen tapausten oikeuskäsittely ja meneillään on vain harvoja kidutuksesta epäiltyjen oikeudenkäyntejä; kehottaa Turkkia vahvistamaan yleisten syyttäjien henkilöstöä tämän tavoitteen saavuttamiseksi;
14. pyytää tämän vuoksi Turkin viranomaisia lisäämään ponnisteluitaan paremman täytäntöönpanon aikaansaamiseksi ja toteuttamaan määrätietoisempia toimia rankaisemattomuutta vastaan ja korostaa, että on tehostettava ohjelmia, joilla pyritään kouluttamaan poliiseja ja järjestyksenvalvoja heidän ajattelutapojensa kehittämiseksi, jotta varmistettaisiin lain tinkimätön noudattaminen;
15. kehottaa Turkin sisäministeriötä hyväksymään ja soveltamaan menettelyn, jolla aloitetaan periaatteessa välittömästi kidutuksesta tai epäasianmukaisesta kohtelusta syytettyihin poliisivirkamiehiin kohdistuvat hallinnolliset ja kurinpidolliset tutkimukset;
16. kehottaa Turkin viranomaisia saattamaan voimaan yhdistymisvapautta koskevan lain, uuden rikoslain ja väliasteen vetoomustuomioistuimia koskevan lain sekä hyväksymään päätöksen rikosoikeudellista menettelyä koskevasta laista ja rangaistusten ja muiden toimien täytäntöönpanoa koskevasta lainsäädännöstä;

17. kehottaa Turkin viranomaisia uudistamaan merkittävästi säätiötä koskevaa lainsäädäntöä ja kuulemaan – kuten kaikkien näiden lakien yhteydessä olisi tehtävä – toimijoita, joihin tämän laki vaikuttaa, kuten asianomaisia kansalaisjärjestöjä ja laajalti erilaisia uskonnollisia yhteisöjä;
18. kehottaa ulkoasiainvaliokuntaa ja sen ihmisoikeuksien alivaliokuntaa seuraamaan tarkoin Turkin ihmisoikeustilannetta ja etenkin sen toteutumista käytännössä ja kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota kidutusta koskevan nollatoleranssin periaatteen toteuttamiseen, karkotettujen paluuprosessiin yhteistyössä kansainvälisten virastojen kanssa, naisiin kohdistuvan väkivallan kitkemistä koskevan kampanjan ja lain toteuttamiseen, vähemmistöjen oikeuksien suojeluun ja edistämiseen, uskonnonvapauteen, ilmaisunvapauteen ja lehdistön sekä ammattiliittojen vapauteen;
19. toistaa kehoituksensa uudistaa vaalijärjestelmää laskemalla 10 prosentin kynnystä, mikä takaisi erilaisten poliittisten voimien ja myös pääosin kurdien puolueiden nykyistä laajemman edustuksen kansalliskokouksessa;
20. katsoo, että uutta perustuslakia laadittaessa lienee tarpeen harkita EU-jäsenyyden edellyttämien muutosten perimmäistä luonnetta, ja muistuttaa, että nykyaikainen perustuslaki saattaa muodostaa perustan koko Turkin valtion nykyaikaistamiselle;
21. toistaa, että oikeuslaitoksen toimivallan ja riippumattomuuden varmistamiseen tähtääviä toimia on jatkettava, ja kehottaa Turkin viranomaisia varmistamaan, että kaikki lainsäädäntömuutokset pannaan pikaisesti täytäntöön etenkin ihmisoikeuksien suojelua koskevissa tapauksissa ja ne konkretisoituvat oikeuslaitoksen käytänteiden muutoksina kaikilla tasoilla;
22. kehottaa Turkin hallitusta uudistamaan nykyisiä tarkastusyksiköitä antamalla tehtävät riippumattomille tarkastusyksiköille, joille on annettava riittävät resurssit, jotta ne voivat toimia tehokkaasti kaikilla Turkin alueilla ja jotta niillä on valtuudet tarkastaa poliisin pidätystilat milloin tahansa sekä toimia tiiviissä yhteistyössä Turkin riippumattomien ihmisoikeusjärjestöjen kanssa;
23. ilmaisee ehdottoman tukensa kansalaisyhteiskunnan järjestöille ja edustajille, jotka toimivat Turkissa perusvapauksien puolustamiseksi ja edistämiseksi;
24. kehottaa Turkin viranomaisia jatkamaan tarmokkaasti maan taloutta, politiikkaa ja sosiaalista elämää pahasti haittaavan korruption kitkemistä; pitää Turkin viranomaisten ponnisteluja korruption torjumiseksi myönteisinä, lahjonnan torjuntaa koskevan OECD:n yleissopimuksen ja lahjonnan vastaisen YK:n yleissopimuksen ratifiointi sekä Euroopan neuvoston lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) jäsenyys mukaan lukien;
25. panee tyytyväisenä merkille uudistukset, joilla on vahvistettu naisten ja miesten tasa-arvon periaatetta, ja korostaa, että uusi rikoslaki edistää osaltaan naisten oikeuksien kunnioittamista, mutta toistaa olevansa huolissaan perheväkivallasta ja muista naisiin kohdistuvan väkivallan muodoista, jotka ovat laajalle levinneitä etenkin maan alikehittyneissä osissa ja maaseudulla, ja kehottaa Turkin viranomaisia huolehtimaan uhrien täydellisestä oikeudellisesta suojasta, oikeusavusta ja taloudellisesta avusta sekä

turvataloista ja vastaavista järjestelyistä ja tukemaan näitä turvataloja ja vastaavia järjestelyjä tarjoavia kansalaisjärjestöjä; pyytää komissiota tukemaan tällaisia ponnisteluja EU:n avustusohjelmien yhteydessä; pyytää Turkin viranomaisia ottamaan käyttöön ohjelmia, joiden tavoitteena on naisten lukutaidottomuuden kitkeminen;

26. panee tyytyväisenä merkille, että Turkin viranomaiset ovat muuttaneet rikoslakia poistamalla kaikki säännökset, jotka ilmentävät hölläkätisyyttä kunniarikoksia kohtaan, korostaa kuitenkin, että on luotava edellytykset sille, että ihmiset voivat täysin turvallisesti ilmoittaa tällaisista teoista sekä valvoa, että kunniarikosten johdosta todella käynnistetään tutkinta ja etsintä;
27. kehottaa kaikkia osapuolia lopettamaan vihollisuudet välittömästi maan kaakkoisosassa; pyytää Turkin hallitukselta aktiivisempia toimia sovinnon tekemiseksi niiden kurdijoukkojen kanssa, jotka ovat päättäneet luopua aseiden käytöstä;
28. pyytää Turkin viranomaisia voimistamaan ponnistuksiaan, jotta varmistetaan, että kaikille naisille, joilla on perhe- tai kulttuuritaustansa vuoksi vaikeuksia päästä ala-asteen ja keskiasteen koulutukseen, taataan täysin heille kuuluva oikeus saada koulutusta;
29. korostaa, että yleistilanne maan kaakkoisosassa on parantunut vuodesta 1999 sekä turvallisuuden että perusvapauksien kunnioittamisen osalta; vaatii Turkin hallitusta laatimaan lisää suunnitelmia, jotta kansalaiset, jotka haluaisivat palata maan kaakkoisosien kyliin ja kaupunkeihin, voisivat palata niihin, ja hoitamaan nykyisen kylävahtijärjestelmän aiheuttamia ongelmia asianmukaisesti; kehottaa Turkkiä riisumaan kylävahdit aseista ja purkamaan kylävahtijärjestelmän; pyytää Turkkiä tekemään tiivistä yhteistyötä kansainvälisten elinten kuten Yhdistyneiden Kansakuntien, EU:n ja Euroopan neuvoston kanssa, tukemaan ja nopeuttamaan maan sisäisten pakolaisten kotiinpaluuta YK:n laatimien maan sisäistä pakolaisuutta koskevien ohjaavien periaatteiden mukaisesti; kehottaa viranomaisia laatimaan yhdenmukaisen aluekehityssuunnitelman, jotta maan kaakkoisosaa voidaan kehittää taloudellisesti yhtenä alueena ja jotta voidaan edistää yhteiskunnan yleistä modernisointia;
30. pyytää Turkkiä poistamaan pakolaisten asemasta vuonna 1951 tehtyyn Geneven yleissopimukseen tehdyn maantieteellisen varauman;
31. kehottaa Turkin viranomaisia soveltamaan ammattiyhdistysoikeuksia koskevia ILO:n normeja ja hyväksymään lisää lainsäädäntöä, jolla kielletään lapsityövoiman käyttö;
32. pyytää Turkin hallitusta sallimaan ammattiyhdistysten järjestäytymisen ja edistämään yhdistymisvapautta kumoamalla lausekkeen, joka koskee hallituksen luvan hankkimista etukäteen uusien järjestöjen perustamiselle;
33. kehottaa Turkin hallitusta rajoittamaan armeijan poliittista valtaa entisestään nykyisten uudistusten yhteydessä;
34. pitää myönteisenä sitä, että periaate, jonka mukaan kansainvälinen oikeus on ensisijaista kansallisiin lakeihin nähden, on kirjattu Turkin perustuslakiin Euroopan ihmisoikeussopimuksen osalta ja pyytää Turkin viranomaisia kunnioittamaan tämän

sopimuksen kaikkia määräyksiä sekä panemaan viipymättä täytäntöön ne Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätökset, joiden toteuttaminen on vielä kesken;

35. katsoo, että Turkin ja Armenian hallitusten on jatkettava sovitteluaan, mahdollisesti riippumattomista asiantuntijoista koostuvan kahdenvälisen komitean avulla, jotta aiemmat traagiset tapahtumat saadaan käytyä seikkaperäisesti läpi, ja pyytää Turkin hallitusta avaamaan Armenian vastaisen rajan mahdollisimman pian;
36. pyytää Turkkiä alueellisen vakauden edelleen parantamisen ja parempien naapurisuhteiden vaalimisen puitteissa ottamaan huomioon näiden maiden vedentarpeen, erityisesti mitä tulee Ala-Mesopotamian suoalueisiin Irakissa ja Iranissa, missä veden virtaus on merkittävästi vähentynyt Ataturkin padon rakentamisen vuoksi; pyytää Turkkiä perustamaan työryhmiä naapuriensa kanssa, Syyria mukaan lukien, varmistaakseen Turkista alkunsa saavien jokien veden oikeudenmukaisen ja kohtuullisen jakamisen;
37. pyytää uudelleen Turkin viranomaisia lopettamaan välittömästi kaikki uskonnollisia vähemmistöjä ja yhteisöjä syrjivät ja haittaavat käytänteet myös omistusoikeuksien, oikeudellisen aseman, ekumeenisen patriarkan kirkollisen arvonimen julkisen käytön, koulujen ja sisäisen hallinnon, ympäristösuunnittelua koskevien sääntöjen ja papiston koulutuksen yhteydessä, ja vaatii, että kreikkalais-ortodoksien Heybeliadan (Halki) seminaari avataan välittömästi uudelleen ensimmäisenä merkinä edellä mainitun toteuttamisesta; kehottaa Turkkiä käsittelemään näitä ongelmia Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ihmisoikeuksia koskevan vastaavan oikeuskäytännön mukaisesti; vaatii aleviittien tunnustamista ja suojelemista sekä Cem-talojen tunnustamista uskonnollisina keskuksina; vaatii kaiken uskonnonopetuksen muuttamista vapaaehtoiseksi ja kattamaan muutkin uskonnot kuin sunnalaisuuden; vaatii Turkin kaikkien kristittyjen vähemmistöjen ja yhteisöjen (esim. Istanbulin, Imvrosin ja Tenedosin kreikkalaiset) perusoikeuksien suojelua;
38. Kyproksen kreikkalaisen väestön demokraattista tahtoa kunnioittaen pahoittelee, että Kyproksen ongelmaan ei ole saatu ratkaisua, ja kehottaa Turkin viranomaisia jatkamaan rakentavaa lähestymistapaansa Kyproksen kysymyksen ratkaisemiseksi oikeudenmukaisella tavalla, joka perustuu Annanin suunnitelmaan ja EU:n perustamisperiaatteisiin ja johtaa Turkin miehitysjoukkojen varhaiseen vetäytymiseen erityisen aikataulun mukaisesti ja asiasta annettujen YK:n päätöslauselmien mukaisesti; katsoo, että Turkin miehitysjoukkojen varhainen vetäytyminen on tarpeellinen ja välttämätön askel eteenpäin pyrittäessä vähentämään jännitteitä, jatkamaan osapuolten vuoropuhelua ja valmistelemaan kestäväää ratkaisua; vaatii Turkin viranomaisia tunnustamaan Kyproksen tasavallan; kiinnittää Turkin viranomaisten huomion siihen, että kyseessä ovat Turkin ja Euroopan unionin 25 jäsenvaltion hallitusten väliset neuvottelut ja että Kypros on yksi näistä jäsenvaltioista, jolloin Turkki neuvottelujen aloittamisella implisiittisesti tunnustaa Kyproksen;
39. kehottaa neuvostoa toteuttamaan lupauksensa ja lopettamaan kyproksenturkkilaisen yhteisön eristyksissäolon; odottaa, että asiaan liittyvät taloudellista apua ja suoraa kauppaa saaren pohjoisosan kanssa koskevat paketit hyväksytään pikaisesti;

40. muistuttaa Turkin viranomaisia, että naapurimaiden ratkaisemattomat kiistat on sovittava YK:n peruskirjan ja asiaa koskevien perussopimusten mukaisesti; muistuttaa Turkin viranomaisia myös hyvien naapuruussuhteiden ja uhkailuista ja provosoivista sotilaallisista toimista pidättäytymisen vaikutuksista liittymisprosessiin; muistuttaa, että Helsingin Eurooppa-neuvoston päätelmissä todetaan, että ratkaisemattomat rajakysymykset on vietävä kansainväliseen tuomioistuimeen lopullista selvittämistä varten; pyytää Turkin viranomaisia poistamaan kaikki olemassa olevat rajoitukset, mitä tulee Kyproksen lipun alla kulkeviin aluksiin, joita käytetään kaupankäynnissä Euroopan unionin jäsenvaltion kanssa;
41. kehottaa komissiota sisällyttämään kaikki tarvittavat poliittiset uudistukset tarkistettuun liittymiskumppanuuteen, ja korostaa, että yhteisön on jatkettava tehokkaan, tarkistettuun liittymiskumppanuuteen perustuvan avun antamista ja mukautettava sitä mahdollisimman pitkälle Turkin tarpeisiin Kööpenhaminan kriteereiden täyttämisen edistämiseksi;
42. pyytää komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimiin, jotta Euroopan perustuslaki saatettaisiin voimaan ja näin EU:lla olisi edellytykset toimia sujuvasti ja ottaa jäsenikseen uusia valtioita;
43. pitää myönteisenä, että komissio on suositellut oikeudellisten uudistusten täytäntöönpanon, vapautta ja demokratiaa koskevien periaatteiden noudattamisen sekä ihmisoikeuksien, perusvapauksien ja oikeusvaltion periaatteiden kunnioittamisen seurantaa; pitää myönteisenä komission sitoutumista suosittamaan, samansuuntaisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen kanssa, neuvottelujen keskeyttämistä, jos näitä periaatteita rikotaan vakavasti ja jatkuvasti; kehottaa komissiota ja neuvostoa kuulemaan parlamenttia tämän jälkeen;
44. muistuttaa 21.–22. kesäkuuta 1993 pidetyn Eurooppa-neuvoston päätelmistä, joissa määritettiin EU-jäsenyyttä koskevat Kööpenhaminan kriteerit; kehottaa Eurooppa-neuvostoa toteamaan jäsenyysneuvottelujen käynnistämisestä päättäessään, että unionin kyky ottaa Turkki jäseneksi ja säilyttää samalla yhdentymisvauhti on tärkeä jäsenyyuskriteeri sekä unionin että jäsenehdokkaiden kannalta;
45. kannustaa Turkin viranomaisia jatkamaan uudistuksia, joilla pyritään vahvistamaan ihmisoikeuksien suojelumekanismeja, esimerkiksi tarjoamalla kansalaisille mahdollisuuden valittaa riippumattomalle elimelle; arvioi, että tätä varten lyhyellä aikavälillä on tärkeää perustaa oikeusasiamiehen toimi;
46. korostaa tässä yhteydessä oikeusviranomaisten ja tuomareiden vaihto- ja koulutusohjelmien merkitystä ja yhteisön oikeutta käsitteleviin tieteellisiin kokouksiin osallistumista, jonka Turkki on aloittanut yhteistyössä EU:n ja eräiden sen jäsenvaltioiden sekä Euroopan neuvoston kanssa;
47. kehottaa komissiota ja neuvostoa laatimaan vuosittain seurantakertomuksen jatkona Turkin mahdollisen liittymisen aiheuttamia vaikutuksia koskevalle arviolle sekä muita asiaa koskevia tutkimuksia, EU:n politiikan alojen tarvittavia uudistuksia koskevat tutkimukset mukaan lukien, ja esittämään päätelmänsä Euroopan parlamentille ja EU:n kansallisille parlamenteille;

48. korostaa, että Turkki voi antaa takeet uudistusprosessin peruuttamattomuudesta ja saada tarvitsemansa EU:n kansalaisten tuen ainoastaan osoittamalla halukkuutensa sitoutua EU:n arvoihin eli jatkamalla uudistuksia ja niiden päättäväistä toteuttamista; odottaa komission ja neuvoston osoittavan tosiasioiden perusteella, että edellä mainittu on toteutunut;
49. kehottaa tässä yhteydessä komissiota ja neuvostoa raportoimaan vuosittain Euroopan parlamentille ja EU:n kansallisille parlamenteille siitä, miten Turkki on edennyt poliittisten kriteerien täyttämässä, ja sisällyttämään siihen tiedot kyseisenä vuonna raportoiduista todennetuista kidutustapauksista ja EU:n jäsenvaltioiden kyseisenä vuonna hyväksymien Turkin kansalaisten jättämien turvapaikkahakemusten lukumäärästä;
50. kehottaa komissiota suosittelemaan eri lukuja koskevien neuvottelujen käynnistyttyä neuvottelujen keskeyttämistä kuultuaan ensin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisesti Euroopan parlamenttia, jos vapauden, demokratian, ihmisoikeuksien kunnioittamisen, perusvapauksien ja oikeusvaltion periaatteita rikotaan vakavasti ja jatkuvasti;
51. ottaa huomioon, että Turkin kanssa käytävät neuvottelut voidaan saattaa päätökseen vasta kun vuodesta 2014 käynnistyvää kautta koskevat rahoitusnäkyvät on saatu vahvistettua;
52. huomauttaa, että Turkin jäseneksi liittymisen talousarviovaikutusta voidaan täydessä mitassa arvioida vasta kun Turkin kanssa käytävien taloudellisten neuvottelujen parametrit on määritetty rahoitusnäkyvien puitteissa vuodesta 2014 eteenpäin;
53. korostaa, ettei komission suositusten, jotka koskevat esim. rakennepolitiikan ja maatalouden pitkien siirtymäkausien ja erityisjärjestelyjen ja työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien turvalausekkeiden sisällyttämistä liittymissopimukseen, pitäisi vaikuttaa kielteisesti Turkin pyrkimykseen noudattaa yhteisön säännöstöä;
54. pitää tärkeänä Euroopan kansalaisten mielipidettä mahdollisesta liittymissopimuksesta; kehottaa kolmannen pilarin perusteella Turkin hallitusta ja komissiota käynnistämään kampanjoita tiedottaakseen EU:n ja Turkin kansalaisille vaihto-ohjelmien ja julkisten tilaisuuksien kautta, jotka lisäävät tietoisuutta yhdentymisprosessista ja edistävät keskinäistä ymmärrystä; odottaa komissiolta konkreettisia toimintaehdotuksia tämän prosessin edistämiseksi ja EU:n sekä Turkin kansalaisyhteiskuntien välisen syvemmän poliittisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistämiseksi; korostaa, että Turkin on lähennyttävä EU:n kriteerejä oikeudenmukaisella ja avoimella tavalla;
55. korostaa, että neuvottelujen käynnistyminen merkitsee vasta alkua pitkäkestoiselle prosessille, jolla ei luonteensa mukaisesti ole takarajaa ja joka ei johda a priori ja automaattisesti jäsenyyteen; korostaa kuitenkin, että neuvottelujen tavoitteena on Turkin EU-jäsenyys, mutta tämän tavoitteen toteutuminen riippuu molempien osapuolten toimista, jolloin jäseneksi liittyminen ei ole neuvottelujen aloittamisen automaattinen seuraus;
56. katsoo mahdollisen liittymisen yhteydessä, että Turkin viranomaisten on nyt osoitettava, että ne todella kykenevät täyttämään Kööpenhaminan poliittiset kriteerit ja varmistamaan,

että uudistusprosessi, jota on jatkettava ja joka on pantava täytäntöön, on perusteellinen ja peruuttamaton myös pidemmällä aikavälillä;

57. pyytää Turkin viranomaisia edistämään tiheään tapahtuvia vierailuja Euroopan parlamentista sekä ilman rajoituksia käytävää vuoropuhelua sen kanssa;
58. katsoo, että EU:n ja Turkin suhteissa on varmistettava, että Turkki nivoutuu edelleen Euroopan rakenteisiin riippumatta siitä, saadaanko neuvottelut vietyä päätökseen onnistuneesti vai ei;
59. katsoo, että neuvottelujen käynnistäminen on suositeltavaa, kunhan sovitaan että:
 - neuvottelujen ensi vaiheessa etusijalle asetetaan poliittisten kriteerien täysimittainen täytäntöönpano; ministeritason neuvottelujen esityslistan kärjessä on siten poliittisten kriteerien täyttäminen teoriassa ja käytännössä, etenkin ihmisoikeuksien ja täysimääräisten perusvapauksien suhteen, jolloin neuvottelujen esityslistalle voidaan sillä välin asettaa muita neuvottelulukuja;
 - ennen neuvottelujen käynnistämistä Turkin on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön jäljellä olevat kuusi merkittävää säädöstä komission vaatimusten mukaisesti;
 - kaikki komission suunnittelemat mekanismit tiiviistä seurannasta, läheisestä poliittisesta vuoropuhelusta ja neuvottelujen mahdollisesta keskeyttämisestä tarvittaessa ovat täysimääräisesti toiminnassa;
60. ottaen huomioon komission kertomuksessa kuvatun yleisen edistymisen ja tämän päätöslauselman edellä mainitut määräykset, kehottaa Euroopan unionin neuvostoa aloittamaan viivyttämättä neuvottelut Turkin kanssa;
61. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, Euroopan neuvoston pääsihteerille, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen presidentille sekä Turkin hallitukselle ja parlamentille.

16.11.2004

LAUSUNTO BUDJETTIVALIOKUNNALTA

ulkoasiainvaliokunnalle

komission suosituksesta ja määräaikaiskertomuksesta vuodelta 2004 Turkin edistymisestä liittymisvalmisteluissa
(KOM(2004)0656 – C6-0148/2004 – 2004/2182(INI))

Valmistelija: Bárbara Dührkop Dührkop

EHDOTUKSET

Budjettivaliokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

Rahoitusnäkökohdat

1. palauttaa mieliin, että jo vuonna 2003 Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat siitä, että Turkki sisällytetään rahoitusnäkymien otsakkeeseen *Liittymisstrategia* ja että lisätään merkittävästi kauden 2004–2006 rahoitustukea, jolle on näiden kolmen vuoden ajaksi varattu 1,05 miljardia euroa;
2. suhtautuu myönteisesti siihen, että alussa ilmenneen tukien kasautumisen jälkeen yhteisön varojen käyttö Turkissa on lisääntynyt huomattavasti; on sen vuoksi päättänyt vuoden 2005 talousarvion ensimmäisen käsittelyn yhteydessä lisätä budjettikohtien 22 02 04 01 *Liittymistä valmisteleva tuki Turkille* ja 22 02 04 02 *Turkin kanssa tehdyn aiemman yhteistyön lopettaminen* määrärahojen maksuja 100 miljoonalla eurolla, jotta ne saadaan vastaamaan tehtyjä maksuennusteita ja vältetään määrärahojen maksamatta jääminen;
3. korostaa, että tulevissa rahoitusnäkymissä Turkille myönnettävistä määrärahoista säädetään EU:n ja Turkin välisten suhteiden kehityksen ja budjettikehyksen mukaisesti;
4. panee kiinnostuneena merkille, että uusia rahoitusnäkyymiä vuosiksi 2007–2013 koskevaan komission ehdotukseen¹ sisältyy liittymistä valmisteleva tuki Turkille uuden otsakkeen 4 *Ulkoiset politiikat* alaotsakkeen *EU ja sen naapurisuuspolitiikka* mukaisesti; on tyytyväinen tähän lähestymistapaan siltä osin kuin se noudattaa rahoitusnäkymien mukauttamisesta laajentumiseen laaditun Bögen ja Colom i Navalin mietinnön

¹ KOM(2004)0487.

perusteella tehtyä Euroopan parlamentin päätöstä¹ laajentaa liittymisen valmistelua koskevaa otsaketta siten, että myös muut kumppanuuden muodot sekä naapurimaiden ja tulevien ehdokasvaltioiden kanssa tehtävä tehostettu yhteistyö sisällytetään siihen.

¹ P5_TA(2004)0167, (EUVL C 64 E, 12.3.2004, s. 347).

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Komission suositus ja määräaikaiskertomus vuodelta 2004 Turkin edistymisestä liittymisvalmisteluissa
Menettelynumero	2004/2182(INI)
Asiasta vastaava valiokunta	AFET
Tehostettu yhteistyö	–
Valmistelija(t) Nimitetty (pvä)	Bárbara Dührkop Dührkop 26.10.2004
Valiokuntakäsittely	15.11.2004
Hyväksytty (pvä)	15.11.2004
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 19 vastaan: 1 tyhjää: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Laima Liucija Andrikienė, Reimer Böge, Gérard Deprez, Brigitte Douay, Den Dover, Salvador Garriga Polledo, Neena Gill, Genowefa Grabowska, Catherine Guy-Quint, Anne Elisabet Jensen, Silvana Koch-Mehrin, Wiesław Stefan Kuc, Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, Alain Lamassoure, Hans-Peter Martin (ei osallistunut äänestykseen), Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Jan Mulder, Wojciech Roszkowski, Antonis Samaras, Helga Trüpel, Kyösti Tapio Virrankoski ja Marilisa Xenogiannakopoulou
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	–
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	–

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Komission suositus ja määräaikauskertomus vuodelta 2004 Turkin edistymisestä liittymisvalmisteluissa			
Menettelynumero	2004/2182(INI)			
Työjärjestyksen artikla	82 art. 4 kohta ja 45 art.			
Asiasta vastaava valiokunta	AFET			
Luvasta ilmoitettu istunnossa (pvä)	18.11.2004			
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	DEVE 18.11.2004	INTA 18.11.2004	BUDG 18.11.2004	CONT 18.11.2004
	ECON 18.11.2004	EMPL 18.11.2004	ENVI 18.11.2004	ITRE 18.11.2004
	IMCO 18.11.2004	TRAN 18.11.2004	REGI 18.11.2004	AGRI 18.11.2004
	PECH 18.11.2004	CULT 18.11.2004	JURI 18.11.2004	LIBE 18.11.2004
	AFCO 18.11.2004	FEMM 18.11.2004	PETI 18.11.2004	
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	DEVE 6.10.2004	INTA 18.11.2004	CONT 30.11.2004	ECON 25.10.2004
	EMPL 2.12.2004	ENVI 30.11.2004	ITRE 26.10.2004	IMCO 23.11.2004
	TRAN 23.11.2004	REGI 24.11.2004	AGRI 23.11.2004	PECH 25.11.2004
	CULT 25.11.2004	JURI 24.11.2004	LIBE 10.11.2004	AFCO 26.10.2004
	FEMM 25.11.2004	PETI 2.12.2004		
Tehostettu yhteistyö Ilmoitettu istunnossa (pvä)				
Mietintöön sisältyvät päätöslauselmaesitykset				
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Camiel Eurlings 13.9.2004			
Alkuperäinen esittelijä	Arie M. Oostlander			
Valiokuntakäsittely	26.10.2004	15.11.2004	22.11.2004	30.11.2004
Hyväksytty (pvä)	30.11.2004			
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 50		vastaan: 18	
	tyhjää: 6			
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Panagiotis Beglitis, Bastiaan Belder, Monika Beňová, Emma Bonino, André Brie, Elmar Brok, Philip Claeys, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Camiel Eurlings, Anna Elzbieta Fotyga, Jas Gawronski, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Toomas Hendrik Ilves, Ville Itälä, Jelko Kacin, Georgios Karatzaferis, Ioannis Kasoulides, Helmut Kuhne, Joost Lagendijk, Vytautas			

	Landsbergis, Armin Laschet, Francisco José Millán Mon, Philippe Morillon, Pierre Moscovici, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Justas Vincas Paleckis, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Mirosław Mariusz Piotrowski, Paweł Bartłomiej Piskorski, Lydie Polfer, Bernd Posselt, Michel Rocard, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Gitte Seeber, Ursula Stenzel, Hannes Swoboda, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Antonio Tajani, Paavo Väyrynen, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Jan Marinus Wiersma, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Irena Belohorská, Michael Gahler, Milan Horáček, Marie Anne Isler Béguin, Erik Meijer, Pasqualina Napoletano, Doris Pack, Athanasios Pafilis, József Pintér, Miguel Portas, Bogusław Rogalski, Inger Segelström, María Elena Valenciano Martínez-Orozco
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Ljudmila Novak
Jätetty käsiteltäväksi (pvä) – A[6]	3.12.2004 A6-0063/2004
Huomautuksia	...